gemeente Rheden

Velp | Rheden | De Steeg | Ellecom
Dieren | Spankeren | Laag-Soeren

Gemeentehuis Pres. Kennedylaan 104-108 | 6883 AX Velp | postbus 9110 | 6994 ZJ De Steeg
T (026) 49 76 911 | **F** (026) 49 76 518 | **E** gemeente@rheden.nl | www.rheden.nl

Het college van Gedeputeerde Staten
van de provincie Gelderland
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

datum		**uw brief/kenmerk**
15 juli 2024		2024-004763
behandeld door	**doorkiesnummer**	**bijlage(n)**
T. Otten	(026) 49 76 911	-

onderwerp
Taakstelling huisvesting statushouders 2e helft 2023

Geache heer Lenferink,

De gemeente Rheden heeft in 2023 een achterstand opgelopen in het huisvesten van statushouders. Dit ondanks onze voortdurende inspanningen en wens om statushouders en andere kwetsbare doelgroepen in onze gemeente een fijne en veilige woonplek te bieden. Op 17 april 2024 hebben wij uw beoordelingsbrief ontvangen over de taakstelling huisvesting statushouders. In deze brief leest u onze reactie hierop.

Taakstelling 2024-I
Wij constateren samen met u dat de achterstand op 1 januari 2024 59 te huisvesten statushouders betrof. Voor de eerste helft van 2024 hadden wij daardoor een totale opgave van 105 te huisvesten statushouders.

Probleemanalyse
In het plan van aanpak dat de gemeente Rheden in 2023 samen met woningcorporatie Vivare heeft opgesteld was een probleemanalyse opgenomen. Kort samengevat was onze grootste uitdaging het vinden of geschikt maken van woningen voor grote gezinnen die aan onze gemeente waren gekoppeld.

Woningaanpassing
Nadat wij u vorig jaar ons plan van aanpak hebben doen toekomen is de Regeling Huisvesting Grote Gezinnen Statushouders nog slechts enkele weken beschikbaar geweest. Ondanks ons herhaaldelijke verzoek de regeling te continueren, is deze pas aan het einde van de eerste helft van 2024 opnieuw beschikbaar gemaakt. In de tweede helft van 2023 heeft de woningcorporatie op de valreep nog voor 2 woningen gebruik kunnen maken van de regeling. Ondanks dat deze regeling niet meer beschikbaar was in het grootste gedeelte van de eerste helft van 2024 zijn wij onverminderd doorgegaan met het zo goed mogelijk huisvesten van de personen en gezinnen die aan onze gemeente zijn gekoppeld. Inmiddels is de Regeling weer beschikbaar en wordt hiervan ook weer gebruik gemaakt.

Beoordelingsbrief
Zoals u bekend en ook via de Provinciale Regietafel migratie en integratie wordt besproken, is de opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders een gezamenlijke uitdaging waarin van gemeenten, provincies en het Rijk de nodige inspanningen nodig zijn. De druk op gemeentes hierin doet pijn en harder drukken op die plek lost het probleem niet op.

Wij gaan hieronder graag in op enkele aspecten uit het plan van aanpak 2023, het gesprek van 28 februari 2024, uw beoordelingsbrief van 17 april 2024 en bezien die onderwerpen graag in samenhang met hetgeen de gemeenten via de Provinciale Regietafel migratie en integratie in gezamenlijkheid proberen op te lossen.

gemeente Rheden

Plan van aanpak 2023
Huisvesting kleine gezinnen
Conform het plan van aanpak heeft Vivare sinds het einde van de tweede helft van 2023 versneld woningen aangeboden aan kleine gezinnen. Ook in de eerste helft van 2024 is dit gecontinueerd.

Huisvesting grote gezinnen
Conform het plan van aanpak heeft Vivare sinds het einde van de tweede helft van 2023 versneld woningen aangeboden aan grote gezinnen vergunninghouders en zijn er op de valreep met de voornoemde Regeling 2 woningen aangepast voor gezinnen groter dan 7 personen, die aan het begin van de eerste helft van 2024 zijn opgeleverd.

Uitruil tussen gemeenten
Tussen enkele gemeenten in de subregio Arnhem vindt uitruil plaats van gezinnen, zodat deze aan de hand van de gezinsgrootte beter gekoppeld kunnen worden aan het dan beschikbare woningaanbod. In de eerste helft van 2024 zijn in afstemming met de gemeenten in de subregio hiervoor nadere procesafspraken gemaakt en wordt nu gewerkt om middels speciaal ontwikkelde software en regie door de gemeente Rheden tot een betere matching van statushouders te komen. In aanvulling hierop hebben wij op 11 juni 2024 in het ambtelijke overleg van de subregio van uw provincie mogen vernemen dat u dit initiatief ondersteunt, ook in financiële zin. Hiervoor willen wij onze dank uitspreken en via de ambtelijke lijn gezamenlijk verder de kaders hiervoor uitwerken. Dit initiatief past ook binnen het Afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen, dat in de Groene Metropoolregio is opgesteld. Statushouders zijn één van de aandachtsgroepen en het idee is om urgente aandachtsgroepen via een regionale bemiddelingstafel te helpen aan een passende woning.

Leefbaarheid
Grote zorgen waren en zijn er over de leefbaarheid in de reeds kwetsbare wijken. De versnelde huisvesting van statushouders zet wijken die een positieve impuls kunnen gebruiken verder onder druk.

Bestuurlijk gesprek
Op 28 februari 2024 heeft er een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden met de gedeputeerde, onze wethouder, de bestuurder van Vivare en ambtelijke ondersteuners. In dit gesprek is de achterstand besproken en uw constatering dat een versnelling van de huisvesting tot dan toe was uitgebleven. In het verslag zijn de volgende afspraken vastgelegd.

De gemeente Rheden komt met brief met wat ze doet om taakstelling te realiseren en wat ze daarbij nodig hebben. Hierbij kan een vraag aan de provincie bijzitten voor mogelijke pilots.
Zoals ook binnen het samenwerkingsverband van de Provinciale Regietafel migratie en integratie besproken staat de versnelde huisvesting van statushouders, de opvang van asielzoekers en de opvang van ontheemden uit Oekraïne op gespannen voet met problematiek op het gebied van bijvoorbeeld zorg, onderwijs, leefbaarheid en netcongestie. Onze inspanningen om statushouders te huisvesten conform onze taakstelling zijn onverminderd, echter vragen wij zowel via deze weg als via de Provinciale Regietafel migratie en integratie de aandacht om problemen op provinciaal- of rijksniveau die de versnelde huisvesting van statushouders en de opvang van asielzoekers en ontheemden uit Oekraïne belemmeren weg te nemen. In het plan van aanpak van de Provinciale Regietafel migratie en integratie 2023 hebben wij hier samen met de andere gemeenten in de subregio nadrukkelijker bij stilgestaan. Wij kiezen ervoor om dit samenwerkingsverband te gebruiken om bij te dragen aan de realisatie van de taakstelling om dubbel werk te voorkomen.

De gemeente Rheden doet een verkenning naar andere (out-of-the-box) mogelijkheden voor de Hotel- en Accommodatieregeling.
Wij hebben verkend of de Hotel- en Accomodatieregeling op andere wijze ingezet kan worden om de huisvesting van statushouders in onze gemeente te versnellen. Dit blijkt niet het geval, omdat de kaders waarbinnen deze regeling gebruikt mag worden niet voor interpretatie vatbaar zijn. Inzet van andere doeleinden is binnen de huidige regeling niet mogelijk. Daarom vragen

wij uw provincie om op Rijksniveau te pleiten voor duurzame en eenvoudige financieringsregelingen voor zowel de huisvesting van statushouders, maar in het verlengde daarvan ook de opvang van asielzoekers en ontheemden uit Oekraïne, zodat financiële middelen kunnen worden aangewend om de problematiek hieromtrent daadwerkelijk duurzaam weg te nemen in plaats van kortdurend te verzachten.

Gemeente Rheden en Vivare kijken naar andere soortgelijke gemeenten voor goede voorbeelden. De provincie kan hierbij faciliteren.
Wij werken in het samenwerkingsverband van de Provinciale Regietafel migratie en integratie intensief samen met de andere gemeenten binnen de subregio Arnhem. Binnen dit samenwerkingsverband wisselen de gemeenten zowel ambtelijk als bestuurlijk best practices met elkaar uit.

Onderzoek naar mogelijkheden flexwoonproject. Zijn er mogelijkheden om dit project toch haalbaar te realiseren?
Binnen de gemeente Rheden zijn op dit moment meerdere flexwoonprojecten in ontwikkeling of onderzoek zodat we de beschikbare woningvoorraad (tijdelijk) kunnen uitbreiden. Onze grootste uitdaging hierbij is om samen met de woningcorporatie een sluitende businesscase te ontwikkelen voor deze locaties, vanwege de toenemende grond- en bouwkosten. Deze afspraak zien wij vooral in samenhang met de tweede afspraak, waarbij het onze vraag is of de ruim beschikbare financiële middelen voor tijdelijke oplossingen ingezet mogen worden voor het uitbreiden van de woningvoorraad en daarmee een daadwerkelijk oplossing van de woningnood en crisis in de asielketen. Nu worden deze middelen steeds kortdurend ingezet om asielzoekers en statushouders onder te brengen in hotels, opvangschepen of andere dure voorzieningen.

Vivare onderzoekt of in de koopsector mogelijk geschikte woningen zijn.
Binnen het beschikbare vastgoed in onze gemeente zoekt Vivare samen met ons voortdurend naar mogelijkheden om hun capaciteit te vergroten.

PRT migratie en integratie
Wij hebben uw college in de Provinciale Regietafel migratie en integratie verzocht om samen met de gemeenten in de subregio te verkennen wat de mogelijkheden zijn om het toezicht op de huisvesting van statushouders op een andere manier vorm te geven. Dat u toezicht moet houden is een feit en staat voor ons ook niet ter discussie. Wij merken echter nogmaals op dat de wijze waarop dit toezicht wordt vormgegeven op gespannen voet staat met de samenwerking en de doelstelling van de Provinciale Regietafel migratie en integratie.
Wij achten het essentieel om samen te verkennen hoe dit toezicht kan worden vormgegeven op een manier die aansluit bij de verschillende taken, verantwoordelijkheden en samenwerkingsverbanden. De bevoegdheid om toezicht te houden op de taakstelling berust bij uw college, maar hoe gemeenten de taakstelling willen halen zou in het subregionale plan een plek moeten krijgen. Dit versterkt de samenwerking en daarmee ook de slagkracht van de subregio. Wij constateren hierbij dat er onvrede leeft bij de regiogemeenten over de werkdruk die de huidige uitvoering van het toezicht met zich meebrengt, in relatie tot het behalen van alle taakstellingen op het gebied van migratie. Zo ook bij ons.

Beoordeling
In uw beoordelingsbrief staat u stil bij de wijze van beoordelen en wordt verwezen naar het Uitvoeringsprogramma Interbestuurlijk Toezicht. U verwacht wederom een plan van aanpak waarin wij laten zien wat onze plannen zijn om de achterstand in te halen.

Wij zijn verheugd u te melden dat wij onze taakstelling van de eerste helft van 2024 hebben gerealiseerd en de opgelopen achterstand in 2023 snel inhalen. In de onderstaande tabel lichten wij deze realisatie nader toe.

Statushouders Gehuisvest in 2024 1e halfjaar

gemeente Rheden

Maand	Aantal gehuisvest	Te verwachten nareizigers	Totaal
Jan	7	17	24
Feb	22	9	31
Mar	2	8	10
April	11	1	12
Mei	17	8	25
Juni	10	1	5
Geplaatst in 2023 telt mee in 2024	6	0	6
Subtotaal gerealiseerd	**75**	**44**	**119**
Woning aangeboden, oplevering komende maanden	10	0	
Totaal	**85**	**44**	**129**

Wij zijn ons bewust van de beoordelingssystematiek waarbij nareizigers in principe niet mee mogen tellen voor het behalen van de taakstelling. Wij benadrukken hierbij echter dat woningen die zijn toegewezen aan alleengaanden die gezinshereniging hebben aangevraagd niet voor de realisatie van de overgebleven taakstelling kunnen worden ingezet. Nu de termijn waarbinnen gezinshereniging kan plaatsvinden door achterstanden bij de IND inmiddels langer is dan 6 maanden, kunnen wij niet anders dan u vragen hiermee toch rekening te houden in de realisatiecijfers. Binnen de beschikbare woningvoorraad wordt elke woning die redelijkerwijs kan worden ingezet voor de huisvesting van statushouders benut en dat kan slechts één keer.

De wijze van beoordelen waarbij nareizende gezinsleden niet meetellen voor de realisatie van de taakstelling staat op gespannen voet met de achterstanden waarmee de IND te kampen heeft. Het systeem sluit wat ons betreft niet meer aan op de werkelijkheid. Wij roepen u op om samen met ons tot een realistische systematiek van beoordelen te komen, die daadwerkelijk bijdraagt aan het oplossen van het probleem in plaats van het nog verder vergroten van de aanwezige werkdruk.

Wij constateren dat wij de taakstelling huisvesting statushouders voor de eerste helft van 2024 hebben gerealiseerd, en bezig zijn met het inhalen van de opgelopen achterstand uit 2023. Voor wat betreft het niet volledig inhalen van de opgelopen achterstand door verlate instroom van nareizigers hebben wij ons inziens voldoende onderbouwd waarom dit ons niet verwijtbaar is. Wij vragen uw begrip daarvoor.

De gemeente Rheden zal zich blijvend inspannen voor het recht van al haar (nieuwe) inwoners op het gebied van huisvesting, onderwijs, zorg, inkomen, deelname aan de samenleving, veilige en gezonde leefomgeving en zelfontplooiing. Dit willen wij in samenwerking met de regio en de provincie doen.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders

Carol van Eert
Burgemeester

Nanette Koning
Loco gemeentesecretaris